

En vigtig niche

Et job i steriltfunktionen kræver fokus på detaljer, omhyggelighed og ansvarsbevidsthed. På Bispebjerg Hospital foretrækker man derfor medarbejdere med en social- og sundhedsbaggrund.

AF ANNE GULDAGER
FOTO MARK KNUDSEN

Lange, flisebeklædte gange snor sig i et malerisk virvar under Bispebjerg Hospital. Her er en livlig trafik af portører i forskellige køretøjer, men også gående som Jane Kejser Mortensen, der bruger gange-
ne for at bevæge sig imellem Steriltfunktionens forskellige enheder.

Jane Kejser Mortensen er sterilassistent. Sammen med sine ca. 20 kolleger i Steriltfunktionen har hun blandt andet ansvaret for at vaske, sterilisere og pakke de instrumenter og andet udstyr, der benyttes på operationsgangene.

"Det kan være alt fra en saks til komplekse instrumenter, der skal skilles ad", forklarer hun.

Behørigt pakket ind i sterilt engangstøj og hætte får journalisten og fotografen denne fredag morgen den korte version af instrumentets vandring fra urent til sterilt. Selv den korte version er så lang og indviklet og rummer så mange processer, at man godt kan forstå, at der gik et år fra Jane Kejser Mortensen startede i funktionen, til hun følte, at hun var rigtig inde i arbejdet. Nu

er hun det i en grad, så hun har fået en klinisk specialist-funktion og er med til at udvikle og kvalitetssikre arbejdsgange og oplære nye kolleger.

FRA URENT TIL RENT

I det første rum skilles instrumenterne ad. Alle dele forbehandles, så eksempelvis operationsrester fjernes, evt. ved hjælp af ultralyd, og hule instrumenter spules igen, inden det hele kommes i vaskemaskinen.

På den anden side af væggen, i det næste rum, hentes instrumenterne ud af vaskemaskinen igen. Nu er de rene, men ikke sterile. Herefter skifter de rum igen hvor de bliver kontrolleret og pakket, og dernæst skal de i autoklaven – en slags trykkoger, der sikrer sterilitet.

Undervejs dokumenteres alle processer ved hjælp af stregkoder og scanner, så man i forbindelse med eventuelle fejl altid vil kunne følge et instruments vej tilbage og finde ud af, hvornår i processen det er gået galt.

DE VIGTIGSTE EGENSKABER

Jane Kejser Mortensen opremser "fokus på detaljer, refleksion, omhyggelighed og ansvarsbevidsthed" som de

GANG. Jane Kejser Mortensen kan enkelte dage komme op over 10.000 skridt på en arbejdsdag. De lange gange under Bispebjerg Hospital bringer hende mellem de fire enheder, der udgør Steriltfunktionen, og det kontor, hvorfra hun passer den administrative del af sin funktion som klinisk specialist.

vigtigste egenskaber for en sterilassistent.

Det er langt fra nok at huske håndspritte, for også detaljer som opbevaring af

emballagen kan påvirke, om et produkt er sterilt. Og et vågent øje på de containere, instrumenterne pakkes i, er nødvendigt for at observere

VASK. Instrumenternes rejse fra urene til sterile går gennem flere rum. I rum nummer 1 kom de ind i vaskemaskinen og på den anden side af væggen, i rum nr. 2, er Jane Kejser Mortensen klar til at tage dem ud igen.

TJEK. Sterilassistenten tjekker filteret i containeren, og om containeren skulle være blevet skævt og derfor ikke slutter tæt.

eksempelvis, om containeren er blevet skævt, så pakningerne er blevet utætte.

Inden operationspersonalet tager nyt udstyr i brug, skal sterilfunktionen indtrækkes. "Vi skal tage stilling til, om udstyret kan genbehandles, og om det skal være adskilt, når det autoklaveres.

Og hvad vi eksempelvis skal gøre med optik til et operationskamera, der ikke kan tåle trykket i autoklaven. Det er den slags, jeg synes, er rigtig spændende", fortæller Jane Kejser Mortensen.

"Her på hospitalet bemandes vi helst sterilfunktionen med medarbejdere med en

Job og kompetencer

Sterilcentralen står for rengøring, desinfektion og sterilisation af instrumenter til brug ved operationer samt produktion og levering af sterilt engangsudstyr. Foruden opgaven med genbehandling af kirurgiske instrumenter producerer sterilcentralen pakninger med engangsmateriale. Region Hovedstaden er i gang med at samle de nuværende lokale funktioner i to regionale sterilcentraler på henholdsvis Herlev Hospital og Rigshospitalet.

Uddannelsen til sterilassistent foregår først og fremmest

ved sidemandsoplæring. På Bispebjerg Hospital er nyansatte i Sterilcentralen i de første tre måneder tilknyttet to erfarne kolleger. Og først derefter kommer man på kursus i regi af Region Hovedstaden. De i alt 4,5 ugers kursus er opdelt i tre moduler, og man gennemfører et eller flere moduler afhængigt af, hvilke opgaver man udfører. I forbindelse med fusionen af sterilcentralerne sker der en opkvalificering, så alle hvis uddannelse er mere end 10 år gammel – eller som slet ikke har gennemført den – kommer på kursus.

SCANNES. Alle instrumenter er lagt ind i en database. Når der modtages en bakke, scannes den ind i systemet, og når der pakkes efter vask, kommer der et billede frem på skærmen, så sterilassistenten kan se, hvad der skal være i bakken. Samtidig tjekkes, om instrumenterne er blevet rene, og om de stadig fungerer, som de skal.

► social- og sundhedsfaglig baggrund. Det er sekundær sygepleje, vi udøver, og som sosu-medarbejdere er vi uddannede til at observere, have øje for detaljer og reagere på afvigelser i forhold til de ofte små dele, vi har med at gøre her”, siger Jane Kejser Mortensen.

”Vi har hele tiden fokus på fagligheden. Vi hører jo ikke fra patienterne, og instrumenterne kan ikke svare igen, så vi skal selv sørge for at bringe tingene op og til stadighed prøve at løfte

kvaliteten ved at drøfte, hvad det er, vi gør, og om vi gør det godt nok”.

EN VIGTIG NICHE

Jane Kejser Mortensen er selv oprindeligt sygehjælper. Derefter blev hun fodterapeut og var selvstændig i 15 år, indtil hun i 2007 blev social- og sundhedsassistent. I 2009 skiftede hun fra hjemmeplejen på Lolland til sterilfunktion på Bispebjerg Hospital, ”fordi jeg trængte til, at der skulle ske noget nyt”, som hun siger.

I 2015 supplerede Jane Kejser Mortensen sin uddannelse med akademiuddannelsen i sundhedspraksis, som har givet hende det job med en klinisk specialist-funktion, som hun har i dag.

”Jeg ansøgte Bispebjerg Hospital om økonomisk hjælp til uddannelsen, og det fik jeg. Så det er hospitalet, som

har betalt for min akademiuddannelse. Det var tre hårde år, fordi jeg arbejdede fuld tid samtidig, men det var det hele værd. Jo mere, man læser, jo bedre bliver man til at søge viden, og jeg vil gerne være med til at udvikle det her felt teoretisk. Det er en niche, der simpelthen er så vigtig i det samlede patientforløb”.